

DROŠĀKA INTERNETA DIENA 2013

5.FEBRUĀRIS

CIENI SEVI UN CITUS INTERNETĀ!

SITUĀCIJU SPĒLE: CIENI SEVI UN CITUS INTERNETĀ!

Šī spēle ir domāta skolēniem vecumā no 11-18 gadiem, ko var spēlēt klasē skolotāja vadībā. Spēle ir par situācijām internetā un lietojot mobilo tālruni, kurās mēdz nonākt bērni un jaunieši. Šī spēle skolēniem būs palīgs apzināt riskus, ar kādiem viņi var saskarties ikdienā, un rast atbildes, kā atrisināt un pasargāt sevi no šādām situācijām.

Spēles mērķis:

- Veidot skolēnos izpratni, ka katrs cilvēks var uztvert un izjust lietas citādāk, piedzīvojot vienu un to pašu situāciju internetā.
- Veidot skolēnos izpratni, ka cilvēki var reaģēt dažādi uz vienu un to pašu situāciju internetā.
- Aicināt skolēnus ievērot un cienīt citu cilvēku jūtas, pārdzīvojumus, uztveri un būt iecietīgiem vienam pret otru, kā arī pret tiem, kuriem ir atšķirīgs viedoklis.

Nepieciešamie materiāli:

- Izgrieziet 20 "situāciju kartītes" (zemāk pielikumā).
- Varat papildināt kartītes ar citām situācijām, kas atbilstu skolēnu pieredzei. Ja klasē ir vairāk bērnu, papildiniet kartītes atbilstoši skolēnu skaitam.

Spēles gaita:

1. Skolēnus sasēdina aplī tā, lai viņi viens otru redz un viņiem būtu ērti vienam otru dzirdēt un uz klausīt.
2. Aiciniet katru skolēnu izvilkt vienu "situāciju kartīti".
3. Kad visi skolēni saņēmuši savu kartīti, lūdziet katram skolēnam pie sevis izlasīt un padomāt, kā viņi justos, ja uz kartītes rakstītais notiktu ar viņiem.
4. Skolotājs izvēlas vienu skolēnu, kurš skaļi nolasa kartītē uzrakstīto un īsi pastāsta, kā viņš/ viņa justos, ja kartītē rakstītais notiktu ar viņu, un kā viņš rīkotos šajā situācijā.
5. Pēc tam aiciniet arī pārējos skolēnus īsi komentēt šo situāciju un atklāt citiem, kā viņi justos šajā situācijā - līdzīgi, atšķirīgi, kā viņi to uztvertu utt. Atbildes var atšķirties un katrs var justies citādāk, tas ir normāli.
6. Skolotājs var pārtraukt diskusiju, lai apkopotu skolēnu paustās domas un salīdzinātu atšķirīgās atbildes.
7. Turpiniet spēli ar „situāciju kartītēm” līdz visi skolēni ir tikuši pie vārda.

Ja nepieciešama papildu informācija par dažādām ar drošību internetā saistītām tēmām, lūdzam izmantot *Net-Safe Latvia* Drošāka interneta centra rokasgrāmatu skolotājiem „Drošība internetā”: <http://ej.uz/4juw>

Situāciju kartītes

<p>Tu internetā saņem ziņojumu no nepazīstamas personas "Tu esi stulbs/a un nevienam nepatic".</p>	<p>Klasesbiedrs atsūtīja saiti uz video, kad to atvēru, tur bija nofilmēts, kā bariņš jauniešu ņirgājas un spīdzina mazu kaķēnu.</p>
<p>Mans klasesbiedrs uzzīmēja man lielu degunu, ūsas, ragus un citus rupjus skicējumus klases fotogrāfijā un publicēja to internetā publiskai apskatei.</p>	<p>Kāds internetā uzdevās par mani un sarakstīja manam draugam/draudzenei rupjības. Draugs/draudzene ar mani vairs nerunā.</p>
<p>Kāds internetā ievietoja manu bildi un publicēja zem tās pazemojošus komentārus par manu izskatu, aicinot arī citus ņirgāties par mani.</p>	<p>Iepazinos ar kādu puisi/meiteni čatā, viņš/a man iepatikās, un mēs sarakstījāmies gandrīz katru dienu, kad negaidīti viņš/a piedāvāja satikties, bet es pēdējā brīdī atteicu. Tagad viņš/a man draud.</p>
<p>Pēc sporta nodarbībām gāju dušā, un citi klasesbiedri ar telefona palīdzību mani nofilmēja. Vēlāk video tika ievietots sociālajā portālā, kur to varēja apskatīt visa skola.</p>	<p>Mana klasesbiedrene palūdza man atsūtīt savu referātu, kuru plānoju rīt nodot skolotājam. Klasesbiedrene manu darbu uzdeva par savējo un nodeva pirmā, tāpēc skolotāja manu darbu uzskatīja par plāģiātu.</p>
<p>Mana klasesbiedrene publicēja bildi no klases pirts ballītes, kur esmu gandrīz puskails/a. Tagad visa klase par mani smejas</p>	<p>Sociālajā portālā zem vienas no savas galerijas bildēm pamanīju rupju komentāru no svešas personas, kas lika man justies neērti.</p>
<p>Sociālajā profilā publicēta bilde, kurā esmu redzama arī es, turot rokās cigareti, pie tam bildē atzīmēts mans vārds, uzvārds.</p>	<p>Kāds ir uzzinājis mana profila paroli un izsūtījis nepiedienīgas vēstules vairākiem mani draugiem.</p>
<p>Kāda persona paņēma manus datus un izveidoja viltus profilu, manā vārdā sūta vēstules, raksta komentārus utt.</p>	<p>Klasesbiedri izdomāja mani izjokot, izrāva man no rokām mobilo telefonu un aizskrēja. Vēlāk telefonu atdeva. Vakarā iegāju internetā un ieraudzīju, ka daudzas ļoti privātas bildes no mana telefona tika publicētas.</p>
<p>Klasesbiedrs man palūdza atsūtīt matemātikas mājas darba atrisinājumu, tomēr es atteicos. Pēc tam saņēmu rupju vēstuli, kurā tiku aizvainots/a un pat saņēmu draudus atriebties.</p>	<p>Saņēmu uz savu telefonu anonīmu īsziņu „Es zinu kur tu tagad esi”. Uzskatīju to par joku un nepievērsu uzmanību, bet īsziņas atkārtojās katru dienu, radot sajūtu, ka anonīmais rakstītājs patiešām mani izseko un zina, kur esmu, ko daru un kad pārnāku mājās.</p>
<p>Draudzene atsūtīja saiti uz video un smaidiņu, kad atvēru video, manā priekšā parādījās briesmīgi neglīta seja un skaļi rēcoša balss.</p>	<p>Paziņa atsūtīja internetā, vai es negribētu piedalīties kādā apmaiņas programmā, kas paredz apmaksātu braucienu vasarā uz nometni. Aizpildīju pieteikumu un viņai nosūtīju. Pēc kāda laika man atnāca no viņas vēstule, ka viņa pārdomāja un tomēr ņems uz šo nometni līdz citu personu.</p>
<p>Klasesbiedrs izsūta ielūgumu visai klasei uz sestdienas klases ballīti. Es vienīgais/a nesaņēmu ielūgumu.</p>	<p>Es fizikulturā izpildīju pievilksanos pie stieņa, citi klasesbiedri to nofilmēja un vēlāk man parādīja, sakot, ka esmu vārgulis un vairāk par divām reizēm nevaru pievilkties.</p>